

Challenges of International Program Development in Thai Higher Education in Hat Yai District

Kittinan Krueaphat^{1*}

Received: November 17, 2023 **Revised:** April 11, 2024 **Accepted:** April 18, 2024

Abstract

Today, it is a competitive market for international programs in higher education. International programs at universities in Hat Yai District face certain challenges when compared to a municipality or overseas university. Here, the context approach was applied to analyze human development. Results found that two universities in Hat Yai offer eight international programs and those two universities share philosophies, visions, and values in terms of academics and innovations. From the analysis, researchers presented five dimensions of challenges regarding international programs: 1) neighboring competitors; 2) human development in the international program; 3) public relations; 4) classroom learning management; and 5) outside classroom learning management. These dimensions were analyzed from the Hat Yai context and using accessible online data. To consider and implement results of this study, management professionals might consider their specific resources, limitations, directions of development and prominent points of the programs and their respected university to motivate students to study in an international program in Hat Yai.

Keyword: Program Development; International Program; Higher Education; Hat Yai

¹ Bangkok University Chinese International

* Corresponding author e-mail: kittinan.k@bu.ac.th

ความท้าทายของการพัฒนาหลักสูตรนานาชาติของสถาบันอุดมศึกษาไทยในบริบทของอำเภอหาดใหญ่

กิตตินันท์ เครือแพทย^{1*}

รับบทความ: 17 พฤศจิกายน 2566 แก้ไขบทความ: 11 เมษายน 2567 รับตีพิมพ์: 18 เมษายน 2567

บทคัดย่อ

ปัจจุบันหลักสูตรนานาชาติของสถาบันอุดมศึกษาไทยมีการแข่งขันอย่างดุเดือด หลักสูตรนานาชาติของมหาวิทยาลัยในส่วนภูมิภาค เช่น อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา จึงมีความท้าทายเมื่อเทียบกับการเป็นมหาวิทยาลัยที่ตั้งอยู่ในเมืองหลวงหรือการเป็นมหาวิทยาลัยในต่างประเทศที่เปิดหลักสูตรนานาชาติ เนื่องจากอำเภอหาดใหญ่เป็นเมืองแห่งเศรษฐกิจ การท่องเที่ยว และการลงทุน ดังนั้น มหาวิทยาลัยควรใช้บริบทหาดใหญ่เป็นโจทย์ของความท้าทายในการพัฒนากำลังคนให้พร้อมต่อการทำงานที่สอดคล้องกับบริบทของหาดใหญ่เองและในระดับนานาชาติ ปัจจุบันอำเภอหาดใหญ่มีหลักสูตรนานาชาติทั้งหมด 8 หลักสูตรจาก 2 มหาวิทยาลัย ทั้ง 2 มหาวิทยาลัยนี้มีปรัชญา วิสัยทัศน์ และค่านิยมร่วมด้านวิชาการและนวัตกรรม จึงอาจมองได้ว่ามีความท้าทายในทิศทางที่ใกล้เคียงกัน จากการสังเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยนำเสนอความท้าทายของหลักสูตรนานาชาติของสถาบันอุดมศึกษาไทยในบริบทอำเภอหาดใหญ่ทั้งหมด 5 ประการ ได้แก่ 1) คู่แข่งเพื่อนบ้าน 2) การบริหารคนในหลักสูตรนานาชาติ 3) การประชาสัมพันธ์ 4) การจัดการศึกษาในห้องเรียน และ 5) การจัดการศึกษานอกห้องเรียน โดยมีมติเหล่านี้ล้วนเป็นการพิจารณาจากบริบทพื้นที่ เอกสารที่เปิดเผยได้ของมหาวิทยาลัยผ่านฐานข้อมูลออนไลน์ ซึ่งในการนำไปใช้จำเป็นต้องพิจารณาถึงทรัพยากร ข้อจำกัด ทิศทางการพัฒนา และจุดเด่นของหลักสูตรและมหาวิทยาลัยเพื่อจุดเด่นที่สามารถดึงดูดใจผู้เรียนให้เลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติของมหาวิทยาลัยในหาดใหญ่ได้

คำสำคัญ: การพัฒนาหลักสูตร; หลักสูตรนานาชาติ; อุดมศึกษา; หาดใหญ่

¹ วิทยาลัยนานาชาติจีน มหาวิทยาลัยกรุงเทพ

* Corresponding author e-mail: kittinan.k@bu.ac.th

บทนำ

หลักสูตรนานาชาติได้รับความนิยมจากมหาวิทยาลัยชื่อดังของประเทศไทยมากมาย มีการศึกษาพบว่าหลักสูตรนานาชาติในประเทศไทยมีการแข่งขันสูงมาก (Sudjanya & Tongkeo, 2019) หลักสูตรนานาชาติ มีความจำกัดความหมายถึงหลักสูตรที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อกลางในการสื่อสาร (English as a Medium Instruction: EMI) โดยในรายวิชาภาษาต่างประเทศและวิชาอื่น ๆ ต้องใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารทั้งหมด (Prabjandee & Nilpirom, 2022) เมื่อวิเคราะห์กับวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง Sudjanya, Tongkeo, Intaravorrachaphat, and Naimsorn (2020) นำเสนอว่ากลยุทธ์การพัฒนาความเป็นนานาชาติของมหาวิทยาลัยมีทั้งหมด 8 กลยุทธ์ 1) การใช้ดิจิทัลสื่อสารและประชาสัมพันธ์ 2) การเรียนการสอนที่มีมาตรฐานสากล 3) การจัดการทรัพยากรมนุษย์ยุค 4.0 4) ค่าธรรมเนียมการศึกษาสมเหตุสมผล 5) บรรยากาศมหาวิทยาลัยมีความปลอดภัย 6) การบริการวิชาการ 7) เป็นผู้นำคุณภาพการศึกษา และ 8) เทคโนโลยีสารสนเทศทันสมัย

Teppornbanchakit (2013) นำเสนอว่าการพัฒนาหลักสูตรนานาชาติต้องคำนึงถึงประเด็นสำคัญ 5 ประเด็น ได้แก่ ด้านวิชาการ ด้านการจัดการทั่วไป ด้านการวิจัย ด้านการเงิน และด้านทรัพยากรมนุษย์ Sommit and Sutthikul (2011) นำเสนอว่าผู้สมัครคำนึงถึงการใช้เทคโนโลยีสื่อการเรียนการสอนการวิจัย สวัสดิการที่ดีของนักศึกษา ความพร้อมของการสืบค้นข้อมูล และการสนับสนุนทุนการศึกษา ส่วน Sandmuang and Darawong (2017) นำเสนอว่านักศึกษามีระดับความคาดหวังต่อคุณภาพบริการการศึกษามากที่สุด อย่างไรก็ตาม กลยุทธ์ดังกล่าวนี้ยังไม่ได้มีการเทียบเคียง (Benchmark) กับหลักสูตรคู่แข่งซึ่งเป็นการเรียนรู้จากกรณีศึกษาสำคัญของหลักสูตร ยกตัวอย่างเช่น หากจะพัฒนาหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาภาษาอังกฤษ หลักสูตรนานาชาติ จะต้องเปรียบเทียบกับมหาวิทยาลัยลักษณะ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ มหาวิทยาลัยหาดใหญ่ มหาวิทยาลัยมหิดล มหาวิทยาลัยกรุงเทพ และจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่มีกลไกและการออกแบบหลักสูตรที่เหมือนกันเพื่อศึกษาถึงจุดเด่นและจุดด้อย นอกจากนี้ หลักสูตรยังต้องค้นหาลักษณะเด่นของตนเองเพื่อบ่งบอกความแตกต่างของตนเองที่โดดเด่นกว่าผู้อื่น วิธีนี้จะสามารถสร้างการตระหนักรู้ต่อผู้ตัดสินใจมาเลือกเรียนได้จึงเป็นช่องว่างของความท้าทายสำคัญในการเปรียบเทียบกับหลักสูตรอื่น ๆ

หาดใหญ่ เป็นเมืองเศรษฐกิจสำคัญของภาคใต้ ทั้งยังเป็นเมืองแห่งการท่องเที่ยว การลงทุน อุตสาหกรรม และการศึกษา เมื่อศึกษาจากเว็บไซต์ของ Hat Yai Municipality (2023) จะเห็นได้ว่าหาดใหญ่มิมีมติการพัฒนาเมืองรอบด้าน ทั้งยังได้รับรางวัลเป็นสมาชิกเครือข่ายเมืองแห่งการเรียนรู้ (Learning City) ขององค์การศึกษา วิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ (UNESCO) หาดใหญ่มีมหาวิทยาลัยทั้งหมด 2 แห่ง คือมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ และมหาวิทยาลัยหาดใหญ่ ทั้ง 2 มหาวิทยาลัยล้วนมีหลักสูตรนานาชาติที่ตอบสนองความต้องการของอุตสาหกรรมและตลาดแรงงานในพื้นที่ ทั้งยังตอบสนองต่อความต้องการแรงงานศักยภาพสูงที่จะส่งออกไปยังประเทศมาเลเซีย และสิงคโปร์ที่สามารถเดินทางไปได้ในเวลาอันสั้น ดังนั้นแล้ว การเปิดหลักสูตรนานาชาติเพื่อพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันจึงเป็นความท้าทายสำคัญของมหาวิทยาลัยในประเทศไทย โดยเฉพาะอย่างยิ่งหาดใหญ่ที่เป็นศูนย์กลางทางการค้าของภาคใต้

ผู้เขียนมองว่าหลักสูตรนานาชาติของมหาวิทยาลัยในหาดใหญ่มีความท้าทายทั้งหมด 5 ประการ ได้แก่ 1) คู่แข่งเพื่อนบ้าน 2) การบริหารคนในหลักสูตรนานาชาติ 3) การประชาสัมพันธ์ 4) การจัดการศึกษาในห้องเรียน 5) การจัดการศึกษานอกห้องเรียน

บริบทหาดใหญ่และอุดมศึกษาหลักสูตรนานาชาติ

อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลาตั้งอยู่ที่ภาคใต้ของประเทศไทย ใกล้กับชายแดนมาเลเซีย หาดใหญ่เป็นเมืองที่มีความทันสมัยและมีความเป็นสังคมพหุวัฒนธรรม ทั้งวัฒนธรรมไทย จีน และประเทศมาเลเซีย เป็นเมืองแห่งอุตสาหกรรมขนาดเล็กและขนาดกลาง โดยเป็นศูนย์กลางทางการขนส่งและการค้าที่มีชื่อเสียง โดยหาดใหญ่ไม่ได้เป็นเพียงศูนย์กลางทางการค้าเท่านั้น แต่ยังเป็นเมืองแห่งสาธารณสุขและการศึกษาอีกด้วย เมื่อปี พ.ศ. 2565 หาดใหญ่ได้รับการยอมรับให้เป็นเมืองแห่งการเรียนรู้ของสหประชาชาติ ปัจจุบันมีประชากรอยู่ 149,453 คน มีอายุเฉลี่ยของการศึกษาอยู่ที่ 10.4 ปี โดยเทศบาลนครหาดใหญ่มองว่าการเรียนรู้เป็นการพัฒนาเมืองอย่างยั่งยืน ซึ่งเป็นกุญแจสำคัญในการสร้างความสงบสุข ความปลอดภัย และความยืดหยุ่น ผ่านเส้นทางการเรียนรู้และสร้างประโยชน์สูงสุดผ่านความร่วมมือและการพัฒนาขีดความสามารถของเมือง โดยในการเป็นเมืองแห่งการเรียนรู้ หาดใหญ่มีเป้าหมายสำคัญ 3 เป้าหมาย ได้แก่ เป้าหมายสุขภาพความยั่งยืน เป้าหมายความเสมอภาคและการอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุข และเป้าหมายการจ้างงานที่ดีและการลงทุน (UNESCO, 2022)

อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา มีมหาวิทยาลัย 2 แห่ง ได้แก่ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ และมหาวิทยาลัยหาดใหญ่ โดยมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์มีหลักสูตรนานาชาติระดับปริญญาตรีทั้งหมด 5 หลักสูตร ได้แก่ (1) หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการและความเป็นผู้ประกอบการ (หลักสูตรนานาชาติ) (2) หลักสูตรวิศวกรรมศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาวิศวกรรมและการจัดการนวัตกรรม (หลักสูตรนานาชาติ) (3) หลักสูตรวิศวกรรมศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาวิศวกรรมและการจัดการอุตสาหกรรมยาง (หลักสูตรนานาชาติ) (4) หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพยาบาลศาสตร์ หลักสูตรภาษาอังกฤษ และ (5) หลักสูตรวิทยาศาสตร์บัณฑิต สาขาวิชาสื่อสร้างสรรค์และเทคโนโลยีดิจิทัล (หลักสูตรนานาชาติ) ส่วนในระดับบัณฑิตศึกษานั้น มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์เปิดรับนักศึกษาต่างชาติทุกหลักสูตร (Prince of Songkla University [PSU], 2020)

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ก่อตั้งขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2510 จากชื่อเดิมมหาวิทยาลัยภาคใต้ วิสัยทัศน์คือมหาวิทยาลัยแห่งคุณค่าเพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาที่ยั่งยืนระดับแนวหน้าของโลก ประกอบด้วย 3 พันธกิจ ได้แก่ สร้างความเป็นผู้นำทางวิชาการและนวัตกรรม สร้างทรัพยากรมนุษย์ที่มีสมรรถนะทางวิชาการและวิชาชีพ และพัฒนามหาวิทยาลัยให้เป็นสังคมฐานความรู้บนพื้นฐานพหุวัฒนธรรม วัฒนธรรมองค์กรคือประโยชน์ของเพื่อนมนุษย์เป็นกิจที่หนึ่ง ค่านิยมหลักตามอักษรย่อมหาวิทยาลัยภาษาอังกฤษ PSU หมายถึง ความเป็นมืออาชีพ (Professionalism) ความรับผิดชอบต่อสังคม (Social Responsibility) ความเป็นเอกภาพเป็นหนึ่งเดียว (Unity) อัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัยคือ I-WiSe (Integrity, Wisdom, Social, Engagement) ชื่อสัตย์สุจริต มีวินัย ใฝ่ปัญญา จิตสาธารณะ และเอกลักษณ์คือ มหาวิทยาลัยวิจัย (PSU, 2021)

ส่วนมหาวิทยาลัยหาดใหญ่นั้น หลักสูตรนานาชาติเป็นการบริหารจัดการโดยวิทยาลัยนานาชาติ ดิษยะศรินประกอบด้วยหลักสูตรปริญญาตรี 3 หลักสูตร ได้แก่ (1) หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษ (2) หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาบริหารธุรกิจนานาชาติ และ (3) ศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว (อุตสาหกรรมการบิน) (Didyasarin International College, 2015) มหาวิทยาลัยหาดใหญ่ก่อตั้งขึ้นเมื่อ พ.ศ. 2540 เป็นมหาวิทยาลัยเอกชน มีปรัชญามหาวิทยาลัยคือ “รู้คิด รู้ธรรม รู้สำเร็จ” หมายถึงการพัฒนาการศึกษาให้กับเยาวชนให้มีทั้งความคิด

ความรู้ ความสามารถ การไตร่ตรองเพื่อให้เกิดประโยชน์แก่ตนเองและส่วนรวมมากที่สุด โดยตั้งอยู่บนพื้นฐานความถูกต้อง วิสัยทัศน์ของมหาวิทยาลัยคือ “มหาดใหญ่ 2570: มหาวิทยาลัยเอกชนชั้นนำ เน้นนวัตกรรม ธรรมภิบาล และความเป็นสากล” ประกอบไปด้วย 4 ด้านการพัฒนามหาวิทยาลัย ได้แก่ ด้านความร่วมมือกับสถานประกอบการในการผลิตบัณฑิต (Work-integrated Learning) ด้านการวิจัย และนวัตกรรมเพื่อสังคมและเชิงพาณิชย์ ด้านการศึกษาแบบไร้พรมแดน (Borderless Education) และด้านการเปลี่ยนผ่านสู่ยุคดิจิทัล (Digital Transformation) พันธกิจของมหาวิทยาลัยคือ “พัฒนาศักยภาพมนุษย์ สร้างสรรค์สังคม ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของประเทศและสังคมโลก ตามพันธกิจอุดมศึกษาด้วยการบริหารจัดการสมัยใหม่” เอกลักษณ์ของมหาวิทยาลัยคือ modern university: มหาวิทยาลัยมหาดใหญ่มุ่งเน้นนวัตกรรม การบริหารตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และหลักธรรมภิบาล ด้วยการจัดการสมัยใหม่ อัตลักษณ์ของบัณฑิตมหาวิทยาลัยคือต้องมีทั้งรู้คิดที่ประกอบด้วย การคิดวิพากษ์ การคิดสร้างสรรค์และมีนวัตกรรม การคิดบวก รู้ธรรม ประกอบด้วย ความรับผิดชอบ ความมีคุณธรรม เมตตา กรุณา และระเบียบวินัย จรรยาบรรณวิชาชีพ และความเพียรพยายาม รู้สำเร็จ ประกอบด้วย รู้ลึก รู้รอบ ประกอบอาชีพได้ ทำงานได้หลายอย่าง (Multi-skill) ทักษะการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง และเป็นพลเมืองที่ดี วัฒนธรรมองค์กรคือ ม.หาดใหญ่ สร้างสรรค์สู่สากล สร้างคนสู่อนาคต (Hatyai University, 2017)

โดยสรุป จะเห็นว่าเมืองหาดใหญ่ประกอบด้วยมหาวิทยาลัยทั้งหมด 2 แห่งที่มีหลักสูตรนานาชาติเป็นมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ 1 แห่งคือ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ และมหาวิทยาลัยเอกชน 1 แห่ง คือ มหาวิทยาลัยหาดใหญ่ โดยมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์มีหลักสูตรนานาชาติทั้งหมด 5 หลักสูตรในระดับปริญญาตรี และรับนักศึกษาต่างชาติในหลักสูตรบัณฑิตศึกษาทุกหลักสูตร ส่วนมหาวิทยาลัยหาดใหญ่มีหลักสูตรนานาชาติจำนวน 3 หลักสูตร ซึ่งเป็นหลักสูตรในระดับปริญญาตรี เมื่อวิเคราะห์วิสัยทัศน์ พันธกิจ และปรัชญาของมหาวิทยาลัยทั้ง 2 พบว่า มหาวิทยาลัยทั้ง 2 มีจุดร่วมกันคือการเป็นผู้นำด้านวิชาการและนวัตกรรม ในขณะที่มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์เน้นการพัฒนา มหาวิทยาลัยให้เป็นสังคมฐานความรู้บนพื้นฐานของพหุวัฒนธรรมและการวิจัย ส่วนมหาวิทยาลัยหาดใหญ่เน้นการพัฒนาให้เท่าทันด้วยการบริหารจัดการสมัยใหม่เพื่อตอบโจทย์ยุคดิจิทัล จึงเป็นจุดแข็งสำคัญของทั้ง 2 มหาวิทยาลัยในการแข่งขันในระดับชาติและระดับนานาชาติ

ความท้าทายของการพัฒนาหลักสูตรนานาชาติของสถาบันอุดมศึกษา ในบริบทอำเภอหาดใหญ่

ความท้าทายมิติที่ 1: คู่แข่งเพื่อนบ้าน

การศึกษาครั้งนี้ตั้งข้อจำกัดในการมองประเทศคู่แข่งเพื่อนบ้านของหาดใหญ่ไว้ 2 ประเทศ คือ ประเทศมาเลเซียและสิงคโปร์ ประเทศมาเลเซียเป็นประเทศที่ให้ความสำคัญอย่างมากต่อการพัฒนาอุดมศึกษาในปีพ.ศ. 2563 ประเทศมาเลเซียตั้งเป้าหมายว่าประเทศมาเลเซียจะต้องเป็นประเทศที่ส่งออก การศึกษาที่ใหญ่ที่สุดเป็นอันดับที่ 6 ของโลก (Chanarnupap et al., 2018) อย่างไรก็ตาม ในมาเลเซีย นั้นมหาวิทยาลัยยังถือว่ามียุมน้อยมาก เนื่องจากมหาวิทยาลัยที่มีอายุมากที่สุดคือมหาวิทยาลัยมาลายา (University of Malaya) ที่ก่อตั้งขึ้นในปี ค.ศ. 1962 (ปัจจุบันอายุ 61 ปี) และเป็นมหาวิทยาลัยอันดับที่ 13 ของมหาวิทยาลัยที่ดีที่สุดในเอเชีย และค่าเล่าเรียนเฉลี่ยของมหาวิทยาลัยในมาเลเซียนั้นต่ำกว่า

มหาวิทยาลัยในตะวันตกถึง 3-4 เท่า จึงเป็นคู่แข่งสำคัญของหาดใหญ่และกลุ่มประเทศตะวันตก ค่าเฉลี่ยของการเรียนหลักสูตรวิศวกรรมศาสตรบัณฑิต ในมหาวิทยาลัยมาลายาอยู่ที่ประมาณ 5,000 ดอลลาร์เหรียญสหรัฐ ในขณะที่เดียวกันค่าเล่าเรียนในออสเตรเลียอยู่ที่ 54,000 ดอลลาร์เหรียญสหรัฐ ถึงแม้ว่าค่าเล่าเรียนในมาเลเซียนั้นแตกต่างกับประเทศสิงคโปร์ไม่มาก แต่สิงคโปร์มีข้อด้อยด้านค่าครองชีพที่แพงกว่ามาเลเซีย 1-2 เท่าตัว ประเทศมาเลเซียนั้นมีจุดแข็งสำคัญคือการเคยตกเป็นอาณานิคมของสหราชอาณาจักร ประชาชนมากกว่าครึ่งจึงสามารถใช้ภาษาอังกฤษได้ ดังนั้นแล้วผู้ที่เข้ามาเรียนในระดับอุดมศึกษาจึงมีข้อจำกัดในการสื่อสารน้อยและอาจได้รับอิทธิพลจากสำเนียงภาษาอังกฤษแบบมาเลเซีย ทั้งประเทศมาเลเซียมีหลักสูตรที่ใช้การเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษกว่า 2,000 หลักสูตร (Unipage, 2023)

ประเทศมาเลเซียยังเป็นสถานที่ตั้งวิทยาเขตรองของมหาวิทยาลัยชื่อดังระดับโลก ซึ่งเป็นผลมาจากนโยบายการปรับปรุงพัฒนาคุณภาพสถาบันระดับอุดมศึกษาและเป็นทางเลือกสำคัญของผู้ที่ศึกษาต่อในประเทศมาเลเซีย ซึ่งวิทยาเขตรองนั้นมีทั้งมหาวิทยาลัยนอตทิงแฮม (University of Nottingham) สหราชอาณาจักร และมหาวิทยาลัยโมนาช (Monash University) ประเทศออสเตรเลีย ประเทศมาเลเซียมีการลงทุนอย่างมหาศาลเป็นเมืองการศึกษาใหม่ (New EduCity) ในรัฐยะโฮร์ ทำให้เมืองการศึกษาใหม่แห่งนี้เป็นวิทยาเขตของมหาวิทยาลัยเรดดิง (University of Reading) มหาวิทยาลัยเซาแทมป์ตัน (University of Southampton) มหาวิทยาลัยนิวคาสเซิล (Newcastle University) สหราชอาณาจักร สถาบันเทคโนโลยีทางทะเล (Maritime Institute of Technology) ประเทศเนเธอร์แลนด์ วิทยาลัยนานาชาติราฟเฟิลส์ (Raffles University) และ มหาวิทยาลัยเซาเทิร์น (University of Southern) ประเทศสิงคโปร์ และ โรงเรียนศิลปะภาพยนตร์แคลิฟอร์เนีย (California School of Cinematic Arts) สหรัฐอเมริกา โดยการประเมินผลอุดมศึกษาของ QS University Ranking ทำให้มาเลเซียได้อันดับที่ 25 ของโลกในปี พ.ศ. 2561 (QS Top University, 2023b)

ส่วนประเทศสิงคโปร์นั้น ถึงแม้จะเป็นประเทศที่มีขนาดเล็ก มีความหนาแน่นของประชากรสูงต่อพื้นที่มวลรวมของประเทศ แต่เป็นศูนย์กลางของการศึกษาในระดับดีเยี่ยม มหาวิทยาลัยอันดับหนึ่งคือ มหาวิทยาลัยแห่งชาติสิงคโปร์ (National University of Singapore) และมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีนันยาง (Nanyang Technological University) ที่ถูกจัดอยู่ในอันดับที่ 11 และ 19 ของ QS World University Ranking ในปี พ.ศ. 2566 นอกจากนี้ สิงคโปร์ยังได้รับการจัดอันดับให้อยู่ในที่ 13 ของเมืองนักศึกษาที่ดีที่สุดในโลก (QS Best Student Cities Ranking) นอกจากการพัฒนาด้านอุดมศึกษาของสิงคโปร์แล้ว สิงคโปร์ยังเป็นประเทศที่มีอัตราการว่างงานและการตกงานต่ำ เนื่องจากประชากรของสิงคโปร์นั้นมีขีดความสามารถการแข่งขันในตลาดแรงงานทั้งระดับชาติและนานาชาติ อย่างไรก็ตามสิงคโปร์มีข้อด้อยอยู่ที่ค่าครองชีพที่สูงและเป็นประเทศในอันดับที่ 95 สำหรับประเทศค่าครองชีพที่เข้าถึงได้ ถึงกระนั้นประเทศสิงคโปร์ได้มีการลดค่าเล่าเรียนในระดับประเทศในช่วงไม่กี่ปีที่ผ่านมา (QS Top University, 2023a)

ประเทศสิงคโปร์นั้นไม่ได้มีชื่อเสียงเพียงด้านการศึกษาเท่านั้น แต่ยังเป็นหนึ่งในศูนย์กลางธุรกิจของเอเชีย และมีการพัฒนาประเทศให้เป็นประเทศที่เป็นมิตรต่อนักเรียนนักศึกษามากที่สุดและเป็นประเทศที่มีคุณภาพชีวิตที่ดีกว่าค่าครองชีพที่สูงกว่าประเทศในเอเชียแปซิฟิกหลายประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งมีการศึกษาที่สนับสนุนข้อค้นพบนักศึกษาไทยจำนวนมากตัดสินใจศึกษาต่อประเทศสิงคโปร์ เนื่องจากเป็นประเทศที่มีระเบียบ สะอาด ปลอดภัย และอยู่ใกล้ประเทศไทย ทั้งยัง

มีสถานศึกษาที่มีคุณภาพระดับโลกมากมาย และปรากฏเป็นศักยภาพของผู้จบการศึกษาจากประเทศสิงคโปร์ที่เป็นบุคลากรที่มีขีดความสามารถในการแข่งขันระดับชาติและนานาชาติ (Supakwrucha & Chuntuk, 2016)

โดยสรุปแล้ว มหาวิทยาลัยทั้งในมาเลเซียและสิงคโปร์ล้วนมีทั้งจุดเด่นและจุดด้อยที่แตกต่างกันไป โดยจุดเด่นของมหาวิทยาลัยในมาเลเซียคือมหาวิทยาลัยมาลายา ที่เป็นมหาวิทยาลัยระดับโลก ค่าครองชีพและค่าเล่าเรียนถูกกว่ากลุ่มประเทศตะวันตกและสิงคโปร์ จุดด้อยของมหาวิทยาลัยในมาเลเซียคือการจัดอันดับมหาวิทยาลัยในประเทศที่ยังมีอันดับต่ำกว่าสิงคโปร์จำนวนมาก ส่วนสิงคโปร์นั้นจุดเด่นคือเป็นประเทศแห่งคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษา มีมหาวิทยาลัยที่ได้รับการจัดอันดับเป็นอันดับต้น ๆ ของเอเชียและโลกจำนวนมากกว่ามาเลเซีย อัตราอาชญากรรมและการตกลานต่ำ ผู้จบการศึกษาจากมหาวิทยาลัยสิงคโปร์มีศักยภาพสูงมาก อย่างไรก็ตามการเรียนในประเทศสิงคโปร์ยังมีจุดด้อยด้านค่าครองชีพที่สูงกว่ามาเลเซีย 1-2 เท่า จึงเป็นจุดเด่นและจุดด้อยของมหาวิทยาลัยทั้ง 2 ประเทศที่เป็นคู่แข่งสำคัญของมหาวิทยาลัยในขนาดใหญ่

ความท้าทายมิติที่ 2: การบริหารคนในหลักสูตรนานาชาติ

หลักสูตรนานาชาติเป็นหลักสูตรที่มีความแตกต่างจากหลักสูตรภาษาไทย เพราะมีหลักเกณฑ์และมาตรฐานการบริหารจัดการที่เฉพาะตัว มีความเป็นสากลและขับเคลื่อนด้วยความร่วมมือกับต่างประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งประสบการณ์และความรู้ที่หลากหลายของอาจารย์ผู้สอนที่เป็นผู้ขับเคลื่อนการศึกษาสำคัญ ผู้เขียนรวบรวมการบริหารหลักสูตรนานาชาติออกเป็น 5 ด้าน ประกอบด้วย ความเป็นสากล การจัดเทคโนโลยีที่ทันสมัย การบริการ การคำนึงถึงผลผลิต ผลลัพธ์ และผลกระทบ และด้านนวัตกรรม

ด้านที่ 1 ของความท้าทายมิตินี้คือความเป็นสากล ทั้งด้านบุคลากรและการพัฒนามหาวิทยาลัยในด้านบุคลากร บุคลากรควรมีความหลากหลาย เพราะบุคลากรที่มาจากภูมิประเทศและวัฒนธรรมที่แตกต่างกันย่อมมีบรรยากาศการเรียนการสอนและประสบการณ์ชีวิตที่แตกต่างกัน อันจะสร้างความแตกต่างหลากหลายและความเป็นสากลให้กับผู้เรียนมากขึ้น (Tepornbanchakit, 2013) โดยบุคลากรเป็นตัวแปรสำคัญของการพัฒนาความเป็นสากลและเป็นตัวแปรสำคัญของการตัดสินใจเลือกศึกษาในหลักสูตรนั้น ๆ (Chuwijitra & Krutsawad, 2016) ส่วนด้านการพัฒนานั้น การพัฒนาหลักสูตรนานาชาติไม่ได้มีการเปรียบเทียบในระดับชาติเท่านั้น ต้องเปรียบเทียบการพัฒนามหาวิทยาลัยในระดับนานาชาติอย่างเป็นพลวัตสหสาขา และมีการบูรณาการระหว่างศาสตร์ ดังนั้นแล้วการพัฒนาหลักสูตรนานาชาติต้องสอดคล้องกับบริบทโลก การพัฒนาของวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี การเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรมในระดับโลก (Mugsudachaisiri, Vatagovito, & Dhammahaso, 2020)

ด้านที่ 2 คือการจัดเทคโนโลยีการศึกษาที่ทันสมัย ดังที่ Hatyai University (2017) ได้นำเสนออัตลักษณ์ของบัณฑิตไว้ว่าต้องเป็นบัณฑิตที่พร้อมต่อการเปลี่ยนผ่านสู่โลกดิจิทัล ดังนั้นแล้วมหาวิทยาลัยที่เป็นสถานสำคัญในการฝึกฝนความรู้ของนักศึกษาจะต้องพร้อมด้วยอุปกรณ์เทคโนโลยีที่มีคุณภาพทั้งที่เป็นซอฟต์แวร์และฮาร์ดแวร์ เพื่อให้ให้นักศึกษามีความทันโลกและมีทักษะในการใช้งานเทคโนโลยีต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการทำงานในอนาคต เทคโนโลยีสามารถใช้เพื่อให้บริการแบบออนไลน์ การสนับสนุนการศึกษา การสอนและการวิจัย (Sommit & Sutthikul, 2011) ทั้งนี้ หลักสูตรนานาชาติจะต้องพร้อมในทั้งการเรียนแบบออนไลน์และออฟไลน์ เป็นการเรียนรู้แบบผสมผสาน (Hybrid) ที่สอดคล้องกับการ

เรียนทางไกลที่ผู้เรียนต่างประเทศสามารถเข้ามาเรียนในมหาวิทยาลัยได้ (Thepaksorn, Thepsakson, Siammai, Raksanam, & Sriwisit, 2021) นอกจากเทคโนโลยีการศึกษาที่ทันสมัยแล้ว องค์ความรู้ที่สอนโดยอาจารย์ผู้สอนจะต้องทันโลก ทันสมัย และสอดคล้องกับโลกแห่งความเป็นจริง เพื่อให้องค์ความรู้เหล่านั้นสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้ (Khoosawat & Limpappath, 2020)

ด้านที่ 3 การบริการ ถึงแม้ว่าสถาบันการศึกษาจะเป็นผู้ให้บริการความรู้ แต่การบริการแก่นักศึกษา ผู้ปกครอง และผู้ใช้บัณฑิตก็เป็นตัวแปรสำคัญในการพัฒนามหาวิทยาลัยให้สามารถเข้าถึงกลุ่มคนสำคัญที่มีบทบาทต่อการพัฒนามหาวิทยาลัย โดยบริการที่ดีย่อมสร้างความประทับใจและการช่วยเหลือจากหน่วยงานภายนอก ทั้งยังเป็นการสร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้กับมหาวิทยาลัยอีกด้วย การบริการจะต้องให้ข้อมูลที่ครบถ้วน ถูกต้อง และการบริการเป็นเลิศจนเกิดเป็นความประทับใจในการบริการ (Wipakul, 2018) สำคัญที่สุดวิจัยของ Sandmuang and Darawong (2017) พบว่า นักศึกษามีระดับความคาดหวังต่อคุณภาพการบริการทางการศึกษามากที่สุด การบริการในที่นี้ไม่ได้หมายถึงการบริการให้ข้อมูลและการช่วยเหลือเท่านั้น ยังรวมไปถึงบริการการช่วยเหลือเพื่อการศึกษา เช่น ระบบการให้ทุนการศึกษา สวัสดิการนักศึกษาและบุคลากร ความสัมพันธ์ต่อศิษย์เก่า การสานสัมพันธ์กับผู้ใช้บัณฑิต และการพัฒนาเครือข่ายของมหาวิทยาลัย ทั้งนี้เพื่อเป็นบริการที่มหาวิทยาลัยสามารถมอบให้กับนักศึกษาต่อไป

ด้านที่ 4 ผลผลิต (Output) ผลลัพธ์ (Outcome) และผลกระทบ (Impact) ของหลักสูตรนานาชาติ ภายใต้การบริหารจัดการหลักสูตรนานาชาตินั้นการบริหารไม่สามารถตั้งเป้าหมายเพียงผลผลิตที่เป็นบัณฑิตที่จบการศึกษาเท่านั้น แต่ยังต้องมีผลลัพธ์และผลกระทบต่อบัณฑิต ผู้ใช้บัณฑิต (Stakeholders) และสังคม Jumpaluang, Rugsapong, Boonmahome, and Jariyapanya (2015) นำเสนอการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั้งหมด 5 ขั้นตอน ประกอบด้วย การร่วมคิดตัดสินใจ โดยใช้ความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการออกแบบและปรับปรุงหลักสูตร การมีส่วนร่วมในการวางแผนการถ่ายทอดความรู้ การพัฒนานักศึกษาให้พร้อมต่อสถานประกอบการนั้นจำเป็นต้องให้ผู้ประกอบการมาร่วมถ่ายทอดความรู้จึงจะได้รับความรู้ตรงจุด การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน งานในมหาวิทยาลัยหรือหลักสูตรอาจไม่จำเป็นต้องโดดเดี่ยวอีกต่อไป เพราะมีสถานประกอบการมาช่วยขับเคลื่อนให้เป็นการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ (Competency-based Learning) (Yawai, Vongchavalitkul, & Jaisamran, 2019) การมีส่วนร่วมติดตามและประเมินผล การประเมินผลการเรียนรู้ไม่จำเป็นต้องให้ผู้สอนเป็นผู้ที่มีอำนาจในการประเมินเพียงผู้เดียว แต่ต้องประเมินในมุมมองของผู้ประกอบการด้วยว่าสิ่งที่นักศึกษาทำได้นั้นตรงจุด ตรงความต้องการของสถานประกอบการหรือไม่เพื่อให้พร้อมต่อการทำงานในอนาคต และการมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์ในการร่วมมือระหว่างสถานศึกษาและสถานประกอบการนั้น นักศึกษาจะสามารถฝึกฝนการนำความรู้ไปใช้ผ่านประสบการณ์ความร่วมมือนี้ และสถานประกอบการสามารถนำโจทย์ที่เป็นความท้าทายของสถานประกอบการไปมอบหมายให้นักศึกษาช่วยคิดได้ (Songsom & Khitmoh, 2021)

ด้านที่ 5 ความเป็นนวัตกรรมของหลักสูตร ดังที่พบในพันธกิจสำคัญของทั้งมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ และมหาวิทยาลัยหาดใหญ่ว่ามีพันธกิจในการเป็นผู้นำด้านวิชาการและนวัตกรรม มหาวิทยาลัยองค์กรหลักที่สร้างนวัตกรรมจะต้องเป็นองค์กรที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรมด้วย เพราะหากมหาวิทยาลัยไม่สามารถใช้นวัตกรรมในการปรับตัว พัฒนาตนเอง และสร้างนวัตกรรมใหม่ ๆ ก็จะต้องเผชิญหน้ากับความยากลำบากของการแข่งขันในระดับโลก (Phakamach, 2023) เพราะปัจจุบันมหาวิทยาลัย

ที่มีชื่อเสียงระดับโลกอย่างมหาวิทยาลัยสแตนฟอร์ด (University of Stanford) และมหาวิทยาลัยออกซ์ฟอร์ด (University of Oxford) ได้ใช้ระบบออนไลน์อย่างคอร์สเควรา (Coursera) ที่ทำให้ผู้เรียนจากทุกหนทุกแห่งบนโลกสามารถเข้าเรียนได้ นอกจากนี้ ยังมีกระแสการเรียนในระดับอุดมศึกษาออนไลน์ (Online Degree) จากมหาวิทยาลัยต่างประเทศ ถือเป็นความท้าทายระดับโลกสำคัญของมหาวิทยาลัยในประเทศไทย (Stanford University, 2023) โดย Chandra, Tomitsch, and Large (2021) นำเสนอว่านวัตกรรมการศึกษาที่มีหลากหลายรูปแบบเพื่อให้ก้าวทันการเปลี่ยนแปลงของโลกและพฤติกรรมใหม่ของผู้เรียน ได้แก่ บทเรียนแบบโปรแกรมที่ผู้เรียนสามารถเลือกเรียนได้และสามารถประเมินผลการเรียนรู้ด้วยตนเอง มีทั้งแบบเรียลไทม์และแบบปกติ เพื่อให้เกิดความหลากหลายในการเรียนรู้ เช่น การบรรยาย กิจกรรม และการสอนรายบุคคล

จากการค้นหาข้อมูลการเรียนปริญญาตรีผ่านระบบออนไลน์นั้น พบว่า มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ และมหาวิทยาลัยหาดใหญ่ยังไม่มีการเรียนการสอนปริญญาตรีออนไลน์เต็มรูปแบบ แต่พบการเรียนการสอนปริญญาตรีออนไลน์ในมหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี มหาวิทยาลัยรามคำแหง มหาวิทยาลัยเกริก และมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ (Bangkokthonburi University, 2024) จึงเป็นโจทย์สำคัญของมหาวิทยาลัยในหาดใหญ่ที่จะนำเสนอปริญญาตรีออนไลน์เพื่อตอบโจทย์การเรียนรู้ได้จากทุกที่และทุกเวลา สิ่งที่พบในปัจจุบันจากทั้งมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์และมหาวิทยาลัยหาดใหญ่คือการเข้าร่วมโครงการมหาวิทยาลัยไซเบอร์ไทย (Thai MOOC) ของกระทรวงอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม แต่เป็นรายวิชาที่สร้างขึ้นมาเพื่อพัฒนาทักษะ (Upskill) เท่านั้น

โดยสรุปแล้ว ความท้าทายในมิติที่ 2 การบริหารหลักสูตรนานาชาติ จะต้องมีการบริหารที่มีคุณภาพสูงต่อนักศึกษาและผู้ใช้บัณฑิตเพื่อให้การวัดผลผลิตและผลลัพธ์ของหลักสูตรน่าเชื่อถือและเป็นประโยชน์ การสร้างมาตรฐานการเรียนการสอนในระดับหลักสูตรนานาชาติต้องเป็นไปอย่างสอดคล้องเพื่อให้ได้ผลผลิต ผลลัพธ์ และผลกระทบตามเป้าหมายของหลักสูตร โดยมีความสอดคล้องกับอุตสาหกรรมในปัจจุบันเพื่อผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพและสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานในระดับโลก

ความท้าทายมิติที่ 3: การประชาสัมพันธ์

ปัจจุบันการจัดการศึกษาหลักสูตรนานาชาติในระดับอุดมศึกษามีการแข่งขันสูงจึงทำให้มหาวิทยาลัยทั้งประเทศมีนโยบายในการโฆษณาและประชาสัมพันธ์นักเรียนให้เข้าศึกษาในมหาวิทยาลัยของตนอย่างดุเดือด (Sudjanya & Tongkeo, 2019) โดยการประชาสัมพันธ์นั้นสามารถแบ่งออกได้ถึงภาพลักษณ์ ความน่าเชื่อถือ การสร้างความแตกต่างกับหลักสูตรอื่น ๆ อีกกลยุทธ์สำคัญที่มหาวิทยาลัยที่มีชื่อเสียงใช้คือการใช้บุคคลที่มีชื่อเสียงเป็นผู้ประชาสัมพันธ์ (Somyoonsab, 2017) อย่างไรก็ตามนี้ต้องการนำเสนอความท้าทายของมหาวิทยาลัยในการประชาสัมพันธ์หลักสูตรที่สอดคล้องกับการพัฒนาของสังคมและวัฒนธรรม สื่อใหม่ที่พบว่าเป็นที่นิยมสูงของเยาวชนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ผู้ที่เป็นผู้สมัครสำคัญของหลักสูตรในมหาวิทยาลัย คือ TikTok และ Discord

โดยแอปพลิเคชัน TikTok เป็นแอปพลิเคชันชื่อดังจากประเทศจีน จุดเด่นคือการสร้างวิดีโอสั้นไม่เกิน 60 วินาที มีความหลากหลายของเนื้อหาทั้งการให้ความรู้ ความบันเทิง และการโฆษณาขายสินค้าและบริการ จึงทำให้ TikTok ได้รับความนิยมสูงสอดคล้องกับระยะเวลาในการรับรู้ข้อมูลของคนรุ่นใหม่ที่จะสามารถสร้างความประทับใจแรกที่ไม่เกิน 1 นาที โดยปัจจุบัน TikTok มีผู้ใช้งานอยู่ราว 800 ล้าน

บัญชีต่อเดือนทั่วโลก รองรับภาษาได้ 75 ภาษา และเข้าถึงได้กว่า 150 ประเทศทั่วโลก (Saiseesod, et al., 2020)

อีกสื่อสังคมออนไลน์ที่เยาวชนนิยมเลือกใช้คือ Discord แอปพลิเคชัน Discord เป็นช่องทางการสื่อสารสำหรับกลุ่มสังคมขนาดเล็ก โดยเฉพาะอย่างยิ่งนักเล่นเกมและนักถ่ายทอดสดเกมชื่อดัง (Berg, et al., 2023) และผลการวิเคราะห์การใช้สื่อออนไลน์ในการสื่อสารของนักศึกษาพบว่าแอปพลิเคชัน Discord เป็นช่องทางที่นักศึกษาเลือกใช้มากที่สุด (Sungkawadee & Sittiwong, 2021) จุดเด่นของ Discord คือการสร้างห้องตามความสนใจ เช่น รูปสัตว์เลี้ยง การเรียน เกม การทำอาหาร เป็นต้น ซึ่งแตกต่างจากสื่อสังคมออนไลน์อื่น ๆ ที่สร้างห้องตามกลุ่มของคนที่มีอายุใกล้เคียงกัน ใน Discord ยังสามารถสนทนาได้ทุกเมื่อ ไม่ต้องพึ่งพาการโทรศัพท์หากันผ่านแอปพลิเคชัน Discord ยังเป็นสื่อที่รวบรวมแฟนคลับ (Fandom) ของเรื่องราว บุคคล และสิ่งของต่าง ๆ ไว้ด้วยกันโดยปราศจากพรมแดน (Discord, 2023)

จากการใช้งานของ Tiktok และ Discord จะเห็นได้ว่ามีจุดเด่นที่ต่างกัน จุดเด่นของ Tiktok คือการถ่ายทอดสดและบันทึกวิดีโอสั้น ส่วนจุดเด่นของ Discord คือการสร้างห้องสนทนากลุ่ม โดยมหาวิทยาลัยสามารถใช้ Tiktok ในการประชาสัมพันธ์เนื้อหา ข่าวสารของมหาวิทยาลัยผ่านวิดีโอความยาวไม่เกิน 1 นาทีซึ่งสอดคล้องกับกระแสการใช้สื่อสังคมออนไลน์ที่ผู้ใช้งานไม่ชอบอ่านข้อความแต่ชอบการฟังและดูภาพมากกว่า (Sitthisaman, 2019) ส่วน Discord สามารถใช้เป็นพื้นที่ห้องสนทนาเพื่อแลกเปลี่ยนความสนใจและมหาวิทยาลัยสามารถมอบหมายเจ้าหน้าที่และคณาจารย์ในการตอบข้อสงสัยเหล่านั้นได้ จากวิจัยของ Intharaksa (2019) การใช้สื่อสังคมออนไลน์มีผลกระทบต่อความสนใจของผู้เรียน

งานวิจัยการประชาสัมพันธ์บริบทมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทานำเสนอว่าการใช้สื่อออนไลน์และการประชาสัมพันธ์ปากต่อปากมีอิทธิพลในระดับปานกลางต่อการสร้างภาพลักษณ์ที่ดีของมหาวิทยาลัย (Boonwan, 2016) การประชาสัมพันธ์เชิงกลยุทธ์ต้องเริ่มจากการกำหนดเป้าหมายของการประชาสัมพันธ์ที่ต้องการสื่อสารข้อมูลให้เกิดการรับรู้และเข้าใจ กำหนดระยะเวลาในการประชาสัมพันธ์ให้สอดคล้องกับเป้าหมาย (Aphawaet, 2003) การนำไปปฏิบัติจริงผ่านการสร้างเครือข่ายการประชาสัมพันธ์เพื่อขยายวงกว้างของขอบเขตการประชาสัมพันธ์ (Sriwichai, 2007)

โดยสรุปแล้ว สื่อสังคมออนไลน์อย่าง Tiktok และ Discord เป็นสื่อสังคมออนไลน์ที่ได้รับความนิยมมากในกลุ่มเยาวชนคนรุ่นใหม่ เพื่อให้มหาวิทยาลัยสามารถปรับตัวให้เข้ากับกลุ่มเป้าหมายมหาวิทยาลัยควรปรับตัวในการใช้สื่อสังคมออนไลน์ให้เข้ากับยุคสมัยที่เปลี่ยนแปลง

ความท้าทายมิติที่ 4: การจัดการศึกษาในห้องเรียน

การจัดการเรียนการสอนในห้องเรียนมีหลากหลายเทคนิควิธี Zhao et al, (2023) นำเสนอเทคนิคการพัฒนาการใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อกลางทั้งหมด 10 เทคนิค ได้แก่ การใช้ภาษาอังกฤษในการอธิบายใจความสำคัญ การสร้างบรรยากาศการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในห้องเรียน การมอบหมายงานกลุ่มเพื่อลดเวลาการสอนแบบบรรยาย การแก้ไขและการนำกลับมาใช้ใหม่ของบทเรียนที่เคยสอน การนำเสนอไอเดียของผู้เรียนจากการตั้งคำถามที่มีประสิทธิภาพ การสร้างบรรยากาศการเรียนรู้แบบปฏิสัมพันธ์

กลยุทธ์การสะท้อนผลแบบปากเปล่า การตรวจสอบความเข้าใจ บทบาทของการบ้าน และคุณค่าของการสะท้อนผลด้วยตนเอง

โดยกลวิธีต่าง ๆ เหล่านี้จะสอนให้ผู้เรียนคุ้นเคยกับรูปแบบการเรียนรู้ที่หลากหลายอันสอดคล้องกับโลกแห่งความเป็นจริงที่การเรียนรู้ไม่ใช่เพียงการนั่งฟังผู้บรรยายความรู้เท่านั้น มหาวิทยาลัยจะต้องเป็นสถานที่พัฒนาความเป็นผู้เรียนรู้ตลอดชีวิตผ่านการเรียนรู้แบบตื่นตัว (Active Learning) และหลากหลายได้ (Kulachai & Homyamyen, 2019) โดยการเรียนรู้ที่หลากหลายนั้นควรสอดคล้องกับบริบทสังคมและวัฒนธรรมทั้ง 4 ได้แก่ การเปลี่ยนแปลงของโลก กระแสการเรียนรู้และการวิจัย ความหลากหลายทางวัฒนธรรม และนโยบายระดับชาติและนานาชาติ (Sudjanya & Tongkeo, 2019) ดังนั้นแล้วอาจารย์ผู้สอนและผู้ออกแบบหลักสูตรอาจใช้ทั้ง 4 มิตินี้ในการออกแบบการเรียนการสอนเพื่อสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรมเพื่อให้นักศึกษามีฐานความรู้ที่จะเป็นพื้นฐานสำคัญในการแข่งขัน

อีกประเด็นสำคัญของการจัดการเรียนการสอนคือการเลือกตำราเรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งหลักสูตรนานาชาติที่ต้องอาศัยตำราจากต่างประเทศ มีผลการวิจัยของ Wei and Weerasawainon (2019) พบว่าการใช้ตำราเรียนจากต่างประเทศอาจไม่ใช่คำตอบสุดท้ายของการเรียนการสอนแบบนานาชาติเสมอไป เนื่องจากในตำราเรียนย่อมมีข้อจำกัดด้านความสอดคล้องระหว่างเนื้อหากับโลกปัจจุบัน และการนำความรู้จากตำราเรียนไปใช้ เพราะความรู้ในบางตำราเรียนอาจไม่ได้ปรับเปลี่ยนใหม่ และเมื่อวิเคราะห์ถึงผลการวิจัยของ Sudjanya and Tongkeo (2019) แล้ว อาจารย์ผู้สอนควรเลือกใช้ตำราเรียนจากหลากหลายแหล่งเพื่อเสริมสร้างความหลากหลายของเนื้อหาให้ผู้เรียนคุ้นชินกับโลกแห่งความเป็นจริงที่ความจริงนั้นมีหลากหลาย เช่นเดียวกับปรัชญาการวิจัยแบบสร้างสรรค์นิยม (Constructivism) การจัดการศึกษาต่าง ๆ ข้างต้นนี้ อาจารย์ผู้สอนไม่ควรเป็นศูนย์กลางของความรู้ อีกต่อไป แต่บทบาทของอาจารย์ผู้สอนควรเป็นผู้อำนวยความสะดวกความรู้ (Teacher as a Facilitator) โดยการเรียนการสอนควรออกแบบให้ผู้เรียนมีอิสระทางความคิด เปิดกว้างกับทุกทัศนคติ ผู้เรียนและผู้สอนมีหน้าที่ออกแบบการเรียนรู้ร่วมกัน (Swatevacharkul & Boonma, 2020) การเปิดกว้างของทัศนคติที่มีความแตกต่างหลากหลายนั้นไม่เพียงแต่พัฒนาการอยู่ร่วมกับสังคมพหุวัฒนธรรมเท่านั้น แต่ยังเป็นการลดความเสี่ยงต่อการแบ่งแยก อันเป็นปัญหาสังคมสำคัญในระดับโลกอีกด้วย (Rhein, 2018)

ถึงแม้ว่าอาจารย์ผู้สอนอาจปรับเปลี่ยนบทบาทเพื่อให้สอดคล้องกับการเรียนรู้แบบตื่นตัว และการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (Student-centered Learning) อย่างไรก็ตาม ความสำเร็จของการปรับเปลี่ยนบรรยากาศในห้องเรียนนี้ยังคงขึ้นอยู่กับศักยภาพของอาจารย์ผู้สอนที่จะสามารถปรับเปลี่ยนบรรยากาศในการเรียนรู้ ผลการศึกษาจากการวิจัยของ Watchararansi and Klaythrom (2019) และ Rattanalarn and Thongkum (2020) ยังคงพบว่าผู้เรียนยังมีทัศนคติต่อผู้สอนว่าเป็นปัจจัยหลักของการเลือกเรียนในรายวิชาและการเลือกเรียนในหลักสูตร ดังนั้นแล้วหลักสูตรควรพัฒนาผู้สอนให้สามารถปรับเปลี่ยนวิธีการสอนที่สอดคล้องกับธรรมชาติของผู้เรียนที่เปลี่ยนแปลงและกระแสการเรียนรู้ใหม่ ๆ เพื่อให้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของโลก (Kolius, Koolnaphadol, & Suthasinobon, 2022)

ทั้งนี้จากกรณีศึกษาของ Quinto, Ofalia, Bae, and Salonga (2019) ผู้วิจัยวิเคราะห์ว่าการสร้างบรรยากาศในห้องเรียนให้มีความแตกต่างหลากหลายอาจยังสามารถลดกำแพงของความละเอียดอ่อน

ทางวัฒนธรรม (Cultural Sensitivity) ให้ผู้เรียนและผู้สอนเกิดความเคยชินกับการเปิดกว้างทางทัศนคติและความเคยชินในสังคมแห่งพหุวัฒนธรรม เหล่านี้จะทำให้เกิดพื้นที่ส่วนกลางที่ผู้เรียนและผู้สอนต่างมีทัศนคติที่พร้อมต่อการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันบนพื้นฐานของความเคารพซึ่งกันและกัน ซึ่งการเรียนรู้กับสังคมที่มีความแตกต่างหลากหลายนั้น Faderogaya and Chantagul (2019) นำเสนอว่าห้องเรียนควรออกแบบให้มีกิจกรรมกลุ่มเพื่อเสริมสร้างปฏิสัมพันธ์ทางสังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่งผลกระทบจากวิกฤตโควิด-19 ที่ทำให้ผู้เรียนเคยชินกับการอยู่คนเดียวและมีปฏิสัมพันธ์ทางออนไลน์ที่ไม่เหมือนกับการสื่อสารแบบต่อหน้า การเรียนรู้ในห้องเรียนแบบมีปฏิสัมพันธ์กันจะช่วยเสริมสร้างทักษะสังคมของผู้เรียนอีกด้วย

อีกปัญหาหนึ่งในการเรียนการสอนโดยใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อกลาง ผลการวิจัยหนึ่งพบว่าอาจารย์ชาวไทยยังใช้ภาษาอังกฤษผสมผสานกับภาษาไทยด้วยเหตุผลการสร้างการเข้าใจในห้องเรียนอันส่งผลให้เกิดทัศนคติทางลบต่อการเรียนแบบการใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อกลางในหลักสูตรนานาชาติ (Lin, Bolton, Bacon-Shone, & Khan, 2023) ฉะนั้นแล้วกลวิธีหนึ่งในการแก้ไขปัญหาคือการลดใช้ภาษาไทยในการสอน และใช้ภาษาอังกฤษโดยใช้คำศัพท์ง่าย ๆ ผ่านสถานการณ์จำลอง โดยการเรียนรู้นั้นมีหลากหลายรูปแบบให้ผู้สอนเลือกใช้เพื่อให้เกิดความเข้าใจ ไม่ว่าจะเป็นการเรียนผ่านสถานการณ์จำลอง (Scenario-based Learning) การเรียนผ่านการแสดงบทบาทสมมติ (Roleplay) การเรียนผ่านการไปทัศนศึกษา (Fieldtrip) (Jitchayawanich, 2021)

โดยสรุปแล้ว การเรียนการสอนในหลักสูตรนานาชาติของสถาบันอุดมศึกษา เพื่อให้การเรียนการสอนสามารถพัฒนาผู้เรียนให้เป็นผู้ที่มีทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิต ห้องเรียนควรออกแบบให้มีความหลากหลายทางความคิดผ่านวิธีการสอนที่หลากหลายเนื่องจากในความเป็นจริงการเรียนรู้ไม่ได้เกิดจากการบรรยายเพียงอย่างเดียว ดังนั้นแล้วการเรียนการสอนในห้องเรียนควรเป็นแบบต้นตัว ใช้การเรียนรู้แบบเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง โดยอาจารย์ผู้สอนมีหน้าที่หลักเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ การเรียนในห้องเรียนไม่ควรให้เพียงความรู้ แต่ควรมีทั้งความรู้ การเสริมสร้างเจตคติ และการปฏิบัติเพื่อให้ผู้เรียนมีประสบการณ์อันหลากหลายผ่านการเรียนรู้ นอกจากนี้ ผู้เรียนยังเป็นกลไกสำคัญในการออกแบบแผนการเรียนการสอน เพื่อให้สอดคล้องกับกระแสปัจจุบันและการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรม

ความท้าทายมิติที่ 5: การจัดการศึกษานอกห้องเรียน

การจัดการศึกษานอกห้องเรียนเป็นไปเพื่อให้นักศึกษาขยายประสบการณ์การเรียนรู้สู่โลกแห่งความเป็นจริง สร้างความรู้ ความเข้าใจ พัฒนาทักษะ เสริมสร้างเจตคติ และสร้างความตระหนักต่อสิ่งแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลง ฉะนั้นแล้วการเรียนรู้นอกห้องเรียนจะมีความเป็นพลวัต (Dynamic) ผู้เรียนต้องอาศัยทักษะการสังเกต การตั้งคำถาม การคิดแบบมีวิจารณญาณ ความคิดสร้างสรรค์ การแก้ไขปัญหา การสื่อสาร การทำงานเป็นทีมเพื่อให้บรรลุถึงวัตถุประสงค์ต่าง ๆ ที่อาจารย์ผู้สอนสกัดเป็นกิจกรรมการเรียนรู้ (Limtasiri, 2017) ในการเรียนรู้นอกห้องเรียนนั้น Suknaisith (2021) นำเสนอนักศึกษาได้ใช้ทักษะการวิเคราะห์มากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Panich (2014) และ Jairaksak (2018) ที่นำเสนอว่าการเรียนรู้ควรออกแบบให้มีการวิเคราะห์องค์ความรู้ในห้องเรียนกับความรู้ในโลกแห่งความเป็นจริงเพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปปฏิบัติได้

อีกหนึ่งความท้าทายของการเรียนรู้นอกห้องเรียนคือการเรียนออนไลน์ การเรียนออนไลน์นั้นได้รับความนิยมอย่างมากตั้งแต่วิกฤตการณ์โควิด-19 อย่างไรก็ตามก็ตีปัญหาที่พบจากการเรียนออนไลน์คือการให้ผู้เรียนนั่งหน้าคอมพิวเตอร์เพื่อฟังสิ่งที่ผู้สอนสอนเป็นเวลานาน ก่อให้เกิดความเบื่อหน่ายและผลลัพธ์การเรียนรู้ที่ไม่มีประสิทธิภาพ (Makai, Tikham, & Tonjumpa, 2023) Autthaporn and Koraneekid (2014) นำเสนอการพัฒนาารูปแบบการสอนออนไลน์ให้เป็นเชิงรุกโดยให้ผู้เรียนเรียนจากการปฏิบัติ (Learning by Doing) โดยอาศัยการตั้งคำถาม การเชื่อมโยงกับปัญหาจริงในสังคม การระดมสมอง และการสะท้อนคิด เป็นการเรียนรู้ที่ลงมือปฏิบัติและเรียนรู้ไปในเวลาเดียวกัน (Saengloetuthai, 2022) นอกจากนี้ Intharaksa (2019) นำเสนอว่าผู้สอนควรให้สื่อสังคมออนไลน์ที่ผู้เรียนคุ้นเคยเพื่อเป็นแรงผลักดันให้ผู้เรียนสนใจการเรียนมากขึ้น บทบาทของผู้เรียนและผู้สอนควรเป็นการเรียนรู้ร่วมกันโดยมีผู้สอนเป็นผู้อำนวยความสะดวกทางความรู้ และอำนวยความสะดวกการติดต่อสื่อสารกับผู้สอนให้ผู้เรียนสามารถติดต่อกับผู้สอนได้ตลอดเวลา

การจัดการศึกษาไม่ได้มีเพียงในห้องเรียนเท่านั้น แต่ยังรวมถึงกิจกรรมการเรียนรู้และการจัดโครงการต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัยที่จะสามารถเสริมสร้างสมรรถนะให้ผู้เรียนมีสมรรถนะสากลอันเป็นขีดความสามารถในการแข่งขันสำคัญในตลาดโลก การศึกษาเรียนรู้พื้นฐานคงไม่พ้นการศึกษาดูงาน เพราะการศึกษาดูงานเป็นการเรียนรู้จากแบบอย่างที่ดี (Best Practice) โดยการเรียนรู้จากบุคคลที่ประสบความสำเร็จ การกระทำ ระบบคิด และทัศนคติ จะช่วยให้ผู้เรียนได้รับมุมมองใหม่ ๆ ที่สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมได้ เช่น การเรียนรู้จากธุรกิจเกิดใหม่ (Startup) การเรียนรู้จากนักจิตวิทยาการศึกษาชื่อดัง เป็นต้น นอกจากนี้ การดูงานยังรวมไปถึงการไปแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผ่านเวทีระดับชาติและนานาชาติ (Chansaengsee, Longpradit, Niramitchainont, & Laeksansern, 2018)

อย่างที่กล่าวไปข้างต้นว่ามหาวิทยาลัยไม่ใช่หน่วยงานที่ให้เพียงความรู้ แต่ต้องพัฒนาเจตคติของนักศึกษาที่จะเป็นกำลังสำคัญในตลาดแรงงานในอนาคตให้เป็นแรงงานที่มีคุณภาพ โดยคุณภาพไม่ได้หมายถึงเพียงผลงานเท่านั้น ยังรวมถึงจรรยาบรรณ คุณธรรม จริยธรรมที่จะนำไปสู่การพัฒนาองค์กรให้มีธรรมาภิบาลมากขึ้น ดังนั้นแล้วกิจกรรมของมหาวิทยาลัยควรใช้คุณธรรมจริยธรรมเป็นหลักสำคัญในการเรียนรู้ผ่านกิจกรรม (Channoi, 2014) สิ่งเหล่านี้ไม่ได้เรียนรู้จากกิจกรรมที่จัดโดยมหาวิทยาลัยเท่านั้น คุณธรรม จริยธรรมที่นักศึกษาได้เรียนรู้ยังสามารถนำไปปรับใช้ผ่านการฝึกงานหรือสหกิจศึกษา ในการฝึกงานนั้นนักศึกษาสามารถใช้องค์ความรู้ที่เรียนทั้งในและนอกห้องเรียนไปใช้ได้อย่างเต็มที่ตามศักยภาพและความสามารถของตน อย่างไรก็ตามนักศึกษาผู้ทำการฝึกงานยังต้องการการนิเทศที่ทั่วถึงและเข้าใจผ่านอาจารย์ผู้สอน โดยผลการวิจัยพบว่าอาจารย์ชาวไทยสามารถช่วยเหลือและเข้าใจนักศึกษาได้มากกว่าชาวต่างชาติเพราะมีประสบการณ์ร่วมกัน (Songsirisak & Boonyaprakooob, 2015)

Tanapakit (2016) นำเสนอกรณีศึกษาของมหาวิทยาลัยบริษัทแห่งหนึ่งใช้กิจกรรมการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ของนักศึกษารุ่นพี่ก่อนการฝึกงาน ผลการวิจัยพบว่าการนิเทศโดยให้นักศึกษารุ่นพี่ที่มีประสบการณ์โดยตรงถ่ายทอดการอบรมก่อนการฝึกงานทำให้นักศึกษารุ่นน้องเข้าใจภาพกว้างและรายละเอียดของการฝึกงาน และการถ่ายทอดนี้ยังเป็นเวทีการวิเคราะห์ปัญหาที่เกิดขึ้นในสถานประกอบการเพื่อช่วยกันหาทางแก้ไขปัญหาร่วมกันระหว่างนักศึกษา คณาจารย์ และสถานประกอบการ เพื่อให้การประกอบสหกิจศึกษาของนักศึกษามีศักยภาพและสอดคล้องความต้องการอันหลากหลายของ

นักศึกษาและผู้ประกอบการ Ministry of Higher Education, Science, Research and Innovation (2023) ได้นำเสนอการจัดการเรียนการสอนด้านสหกิจศึกษาและการจัดการศึกษาเชิงบูรณาการกับการทำงาน (Cooperative and Work Integrated Education: CWIE) เพื่อขับเคลื่อนหลักสูตรของมหาวิทยาลัยให้สอดคล้องกับสถานประกอบการและนักศึกษา นอกจากนี้ CWIE ยังเป็นระบบที่ออกแบบมาเพื่อร่วมผลิตบัณฑิตระหว่างมหาวิทยาลัยและสถานประกอบการให้บัณฑิตมีสมรรถนะที่ตรงกับตลาดแรงงาน

ดังนั้นแล้วกิจกรรมนอกห้องเรียนใด ๆ ก็ตามที่เกิดขึ้นในมหาวิทยาลัยจะต้องเห็นความสำคัญถึงการผลิตบัณฑิตที่ตรงกับความต้องการของตลาด ทั้งนี้เพื่อเป็นการเพิ่มจำนวนอัตราการถูกจ้างงานของบัณฑิตและการสร้างบัณฑิตที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน และการเตรียมบัณฑิตที่สอดคล้องกับตลาดแรงงานจะทำให้บัณฑิตมีต้นทุนความรู้ ประสบการณ์ และการฝึกฝนทักษะขับเคลื่อนผ่านหน่วยงานสนับสนุนการศึกษา หลักสูตร อาจารย์นิเทศหรืออาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรม และตัวของนักศึกษาเองในการขับเคลื่อนกิจกรรมนอกห้องเรียนให้ได้คุณประโยชน์มากที่สุด (Batpho, Perkhiao & Kanlaor, 2022)

บทสรุป

บทความวิชาการนี้นำเสนอความท้าทายของการพัฒนาหลักสูตรนานาชาติของสถาบันอุดมศึกษาไทยในบริบทหาดใหญ่ทั้งหมด 5 มิติ ได้แก่ คู่แข่งเพื่อนบ้าน การบริหารคนในหลักสูตรนานาชาติ การประชาสัมพันธ์ การจัดการศึกษาในห้องเรียน การจัดการศึกษานอกห้องเรียน มิติแรก คู่แข่งเพื่อนบ้านที่ควรให้ความสำคัญคือประเทศมาเลเซียและสิงคโปร์ที่เป็นดินแดนเพื่อนบ้านของหาดใหญ่ เพราะผู้ประกอบการในหาดใหญ่มักจะนำหลักสูตรนานาชาติของหาดใหญ่ไปเปรียบเทียบกับมาเลเซียและสิงคโปร์ โดยหลักสูตรต้องชูจุดเด่นของการเลือกเรียนกับหลักสูตรในมหาวิทยาลัยของตนเองให้ชัดเจน มิติที่ 2 การบริหารคนในหลักสูตรนานาชาติจะต้องพัฒนาคนให้มีความเป็นสากล ให้มีทักษะการสื่อสารระหว่างวัฒนธรรม ใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ในการเรียนการสอนเพื่อเป็นฐานความรู้เทคโนโลยีให้กับผู้เรียนในการนำไปใช้ในอนาคต ให้การบริการอย่างทั่วถึงและเอาใจใส่ ยึดแผนที่เส้นทางการพัฒนาบัณฑิตตามแผนหลักสูตรที่วางแผนไว้เพื่อสามารถผลิตบัณฑิตได้อย่างสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานโลก และใช้นวัตกรรมในการศึกษาขับเคลื่อนเป็นจุดเด่นของการเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติของมหาวิทยาลัยที่มีนวัตกรรมอันเป็นประโยชน์ต่อผู้เรียนโดยตรง มิติที่ 3 การประชาสัมพันธ์ของหลักสูตรนานาชาติจะต้องเท่าทันโลกและใช้สื่ออย่างสร้างสรรค์ สร้างความประทับใจแรกให้กับผู้สนใจเข้ามาสมัครเรียนทั้งผู้ประกอบการและนักเรียนที่สนใจเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติในหาดใหญ่ การประชาสัมพันธ์ไม่เพียงทันสมัยแล้วยังต้องคำนึงถึงบริบทหาดใหญ่ด้วย เนื่องจากผู้ประกอบการอาจนำไปเปรียบเทียบกับการเรียนในเมืองหลวงได้ มิติที่ 4 และ 5 การจัดการศึกษาในห้องเรียนและนอกห้องเรียนควรสร้างความเข้าใจร่วมกันในคณาจารย์ทั้งหลักสูตรเพื่อผลิตบัณฑิตให้เป็นไปในทิศทางเดียวกันตามแผนหลักสูตรที่ได้วางแผนไว้เพื่อให้สอดคล้องกับเป้าหมายด้านผลผลิต ผลลัพธ์ และผลกระทบได้อย่างสอดคล้อง และสำคัญที่สุดคือการเรียนรู้ฐานสมรรถนะที่ให้มหาวิทยาลัยเป็นสถานสำคัญของการฝึกทักษะก่อนการไปทำงานจริง โดยผู้วิจัยมองว่ามิติที่สำคัญที่สุดคือการพัฒนาคนในหลักสูตรนานาชาติ ซึ่ง “คน” ในที่นี้หมายถึงผู้เรียน ผู้สอน และฝ่ายสนับสนุนให้พร้อมต่อการสร้างบรรยากาศ พัฒนาสมรรถนะและมีเจตคติที่ดีต่อความเป็นนานาชาติที่มีความคล่องตัวและยืดหยุ่น

เอกสารอ้างอิง

- Aphawaet, W. (2003). *Public relation and encouragement planning*. Bangkok: Bookpoint. [in Thai]
- Autthaporn, J., & Koraneekid, P. (2014). Development of an active online instructional model to enhance the learning behavior of undergraduate students. *An Online Journal of Education*, 9(4), 122-136. Retrieved from <https://so01.tci-thaijo.org/index.php/OJED/article/view/20697> [in Thai]
- Bangkokthonburi University. (2024). *Online bachelor's degree in Thailand*. Retrieved from <https://bkkthon-admission.com/article/online-bachelor-and-master-degree-in-thai> [in Thai]
- Batpho, S., Perkhiao, S., & Kanlaor, N. (2022). The development of the database for CWIE management for thonburi university. *Journal of Humanities and Social Sciences, Thonburi University*, 16(2), 37-49. Retrieved from <https://so03.tci-thaijo.org/index.php/trujournal/article/view/257836> [in Thai]
- Berg, C. J., LoParco, C. R., Cui, Y., Pannell, A., Kong, G., & Griffith, L., ... Cavazos-Rehg, P. A. (2023). A review of social media platform policies that address cannabis promotion, marketing and sales. *Substance Abuse Treatment, Prevention, and Policy*, 18(1), 35. doi:10.1186/s13011-023-00546-x
- Boonwan, P. (2016). Public relations strategies that related with Suan Sunandha Rajabhat University image perception of people in Bangkok. *Journal of Innovation and Management: Suan Sunandha Rajabhat University*, 1(1), 46-52. Retrieved from <https://so03.tci-thaijo.org/index.php/journalcim/article/view/223293> [in Thai]
- Chanarnupap, S., Klanarong, N., Salaebing, M., Pinsuwan, S., Kunpitak, C., & Iadkong, S. (2018). Migration decision making of thai students for further education in Malaysia. *Journal of Education Thaksin University*, 18(1), 29-42. Retrieved from <https://so02.tci-thaijo.org/index.php/eduthu/article/view/145454> [in Thai]
- Chandra, P., Tomitsch, M., & Large, M. (2021). Innovation education programs: a review of definitions, pedagogy, frameworks and evaluation measures. *European Journal of Innovation Management*, 24(4), 1268-1291. doi:10.1108/EJIM-02-2020-0043
- Channoi, P. (2014). Satisfaction of the graduates in the graduate program of business administration, majoring aviation business and the achievement of the graduates of the International Aviation College, Nakhonphanom University in their workplaces. *Phranakhon Rajabhat Research Journal Humanities and Social Sciences*, 9(2), 89-101. Retrieved from https://so05.tci-thaijo.org/index.php/PNRU_JHSS/article/view/42105 [in Thai]
- Chansaengsee, S., Longpradit, P., Niramitchainont, P., & Laeksansern, A. (2018). Needs assessment of study in Doctor of Education program in educational management (International Program). *Veridian E-Journal, Silpakorn University, Humanities, Social Sciences and Art*, 11(3), 141-159. Retrieved from <https://he02.tci-thaijo.org/index.php/Veridian-E-Journal/article/view/150365> [in Thai]
- Chuwijitra, L., & Krutsawad, N. (2016). Determining factors in making a decision to studying in Doctor of Dental Surgery (International Program) Faculty of Dentistry, Mahidol University. *Mahidol R2R e-Journal*, 3(1), 111-123. Retrieved from <https://he01.tci-thaijo.org/index.php/mur2r/article/view/243005> [in Thai]
- Didyasarin International College. (2015). *International program*. Retrieved from <https://www.hu.ac.th/eng/International.html>
- Discord. (2023). *Discord: Homepage*. Retrieved from <https://discord.com>
- Faderogaya, S. L. M., & Chantagul, N. (2019). Learning styles and attitude towards e-learning among university undergraduate students in international program in Bangkok Thailand. *Scholar: Human Sciences*, 11(1), 118. Retrieved from <http://www.assumptionjournal.au.edu/index.php/Scholar/article/view/3105>

- Hat Yai Municipality. (2023). *Policy*. Retrieved from <https://www.hatyaicity.go.th/policy/cate/7> [in Thai]
- Hatyai University. (2017). *Philosophy/Vision/Mission of Hatyai University*. Retrieved from <https://www.hu.ac.th/philosopsy.html> [in Thai]
- Intharaksa, P. (2019). Learning management with social media. *Journal of Education Naresuan University*, 21(4), 357-365. Retrieved from https://so06.tci-thaijo.org/index.php/edujournal_nu/article/view/116500 [in Thai]
- Jairaksak, P. (2018). Innovative integrated learning management outside the classroom: open classrooms to learning resources. *Journal of Education Studies Chulalongkorn University*, 46(3), 436-455. Retrieved from <https://so02.tci-thaijo.org/index.php/EDUCU/article/view/148100> [in Thai]
- Jitchayawanich, K. (2021). *Learning management* (3rd ed.). Bangkok: Chulalongkorn University.
- Jumpaluang, M., Rugsapong, T., Boonmahome., J., & Jariyapanya, K. (2015). Participation Model of Educational Stakeholders in Creating Science Local Wisdom Lesson of Phetchaburi Province. *Veridian E-Journal, Silpakorn University, Humanities, Social Sciences and Art*, 8(3), 990-1005. Retrieved from <https://he02.tci-thaijo.org/index.php/Veridian-E-Journal/article/view/47954> [in Thai]
- Khoosawat, S., & Lippappath, P. (2020). Branding of international doctorate degree programs: strong stand for competitive advantage. *Humanity and Social Science Journal, Ubon Ratchathani University*, 11(1), 332-346. Retrieved from https://so02.tci-thaijo.org/index.php/human_ubu/article/view/229237 [in Thai]
- Kolius, M. S., Koolnaphadol, T., Suthasinobon, K. (2022). The role of the administrator in the hidden curriculum of induction and its influence on the retention of newly-hired teachers in international schools in Thailand. *Rajapark Journal*, 16(46), 114-130. Retrieved from <https://so05.tci-thaijo.org/index.php/RJPJ/article/view/256689> [in Thai]
- Kulachai, W., & Homyamyen, P. (2019, June 26). Human resources development: new challenges in the age of disruption. In *Proceedings of the 1st National Academic Conference and Exhibition: Balance between Science and humanities* (280-295). Pathum Thani, Thailand: Valaya Alongkorn Rajabhat University. [in Thai]
- Limtasiri, O. (2017). Enhancing learning skills of learners in 21st century through outdoor education. *Veridian E-Journal, Silpakorn University, Humanities, Social Sciences and Art*, 10(3), 1643-1658. Retrieved from <https://he02.tci-thaijo.org/index.php/Veridian-E-Journal/article/view/110163> [in Thai]
- Lin, B., Bolton, K., Bacon-Shone, J., & Khan, B. (2023). EMI (English-medium instruction) in Cambodian higher education. *World Englishes*, 42(3), 405-423. doi:10.1111/weng.12621
- Makai, Y., Tikham, S., & Tonjumba, J. (2023). Problems of Online Study of Political Science Students towards ESP Courses in the COVID-19 Pandemic: A Case Study in a Northern University. *Journal of Legal Entity Management and Local Innovation*, 9(7), 106-119. Retrieved from <https://so04.tci-thaijo.org/index.php/jsa-journal/article/view/261974> [in Thai]
- Ministry of Higher Education, Science, Research and Innovation. (2023). *Vision and mission*. Retrieved from <https://www.mhesi.go.th/index.php/aboutus/vision-mission.html> [in Thai]
- Mugsudachaisiri, N., Vatagovito, P. P., & Dhammahaso, P. H. (2020). A development of mindfulness studies in master's degree (international program) for International Buddhist Studies College, Mahachulalongkornrajavidyalaya University. *Journal of MCU Peace Studies*, 8(Supplement Issue), 83-95. Retrieved from <https://so03.tci-thaijo.org/index.php/journal-peace/article/view/240865> [in Thai]
- Panich, W. (2014). *How is learning existed?* (2 ed.). Bangkok: SCB Foundation. [in Thai]

- Phakamach, P. (2023). Educational innovation: elements and mechanisms for the development of Thai educational institutions toward internationalization. *Journal of Education and Innovative Learning*, 3(2), 161-179. Retrieved from <https://so06.tci-thaijo.org/index.php/jeil/article/view/261444> [in Thai]
- Prabjandee, D., & Nilpirom, P. (2022). Pedagogy in English-Medium Instruction (EMI): some recommendations for EMI teachers. *reFLections*, 29(2), 421-434. doi:10.61508/refl.v29i2.260690
- Prince of Songkla University. (2020). *International course*. Retrieved from <https://admission.psu.ac.th/en/international-course-en>
- Prince of Songkla University. (2021). *Vision/Mission/Objectives of Prince of Songkla University*. Retrieved 10 October, 2023 from <https://www.psu.ac.th/?page=introduce2> [in Thai]
- QS Top University. (2023a). *Destination guide: study in Singapore*. Retrieved from <https://www.topuniversities.com/university-rankings-articles/qs-best-student-cities/singapore>
- QS Top University. (2023b). *Destination guide: studying in Malaysia*. Retrieved from <https://www.topuniversities.com/where-to-study/asia/malaysia/guide>
- Quinto, E. J., Ofalia, B. C., Bae, J., & Salonga, L. S. (2019). (Un)Willingness to communicate in English among Korean study abroad students in the Philippines. *Jurnal Komunikasi: Malaysian Journal of Communication*, 35(4), 17-31. doi:10.17576/JKMJC-2019-3504-02
- Rattanam, M., & Thongkum, W. (2020). Determining factors in making a decision to studying in the graduate program in Biomedical Engineering, Faculty of Engineering, Mahidol University. *Mahidol R2R e-Journal*, 8(2), 159-172. Retrieved from <https://he01.tci-thaijo.org/index.php/mur2r/article/view/242491> [in Thai]
- Rhein, D. (2018). Sociocultural adjustment and coping strategies of Korean and Japanese students in a Thai international college. *International Journal of Asia Pacific Studies*, 14(1), 57-78. doi:10.21315/ijaps2018.14.1.3
- Saengloetuthai, J. (2022). Learning theory for development of online learning lessons. *Journal of Kanchanaburi Rajabhat University*, 11(1), 3-13. Retrieved from <https://so03.tci-thaijo.org/index.php/KRUjournal/article/view/250428> [in Thai]
- Saiseesod, S., Khamtawee, N., Kaewkla, T., Phonpae, W., SaeUng, E., & Thongnil, P. (2020). The study of usage behavior and satisfaction in using student's TikTok application, students in Udon Thani municipality. *Journal of Management Science Pibulsongkram Rajabhat University*, 2(3), 11-26. Retrieved from <https://so03.tci-thaijo.org/index.php/jmspsru/article/view/252826> [in Thai]
- Sandmuang, M., & Darawong, C. (2017). Students' expectation, perception, and satisfaction with service quality of international programs of Thai universities. *Journal of Business Administration the Association of Private Higher Education Institutions of Thailand*, 6(1), 130-143. Retrieved from <https://so02.tci-thaijo.org/index.php/apheitvu/article/view/95270> [in Thai]
- Sommit, K., & Sutthikul, J. (2011). Chiang Mai students' need for further study in international undergraduate programs. *FEU Academic Reviews*, 4(Special Issues), 40-47. Retrieved from <https://so01.tci-thaijo.org/index.php/FEU/issue/view/2807> [in Thai]
- Somyoonsab, N. (2017). The influencing promotional strategies towards the decision to study in private university, international programs. *Journal of Humanities and Social Sciences, Rajapruk University*, 2(3), 73-83. Retrieved from <https://so03.tci-thaijo.org/index.php/rpu/article/view/112444> [in Thai]
- Songsirisak, P., & Boonyaprakob, K. (2015). Students' perceptions of Thai teachers in an international program at a public Thai university. *Kasalongkham Research Journal, Chiangrai Rajabhat University*, 9(2), 27-37. Retrieved from <https://so04.tci-thaijo.org/index.php/ksk/article/view/125903> [in Thai]

- Songsom, A., & Khitmoh, A. (2021). Modern Trade and Service Innovation Program Based on Stakeholder Requirement. *Economics and Business Administration Journal Thanksin University*, 13(2), 163-178. Retrieved from <https://so01.tci-thaijo.org/index.php/ecbatsu/article/view/247930> [in Thai]
- Sitthisaman, S. (2019). *Reading and those are missed in digital world*. Retrieved from <https://mgronline.com/qol/detail/9620000032885>
- Sriwichai, K. (2007). *Strategy development of public relation in agricultural office, Kampaeng Phet Province* (Master's thesis). Kampaeng Phet Rajabhat University, Kampaeng Phet, Thailand. [in Thai]
- Stanford University. (2023). *Management science and engineering graduation certificate*. Retrieved from <https://online.stanford.edu/programs/management-science-and-engineering-graduate-certificate>
- Sudjanya, C., & Tongkeo, T. (2019). Internationalization: the importance of Thai higher education institutions on the international stage. *Sukhothai Thammathirat Open University Journal*, 32(2), 70-87. Retrieved from <https://so05.tci-thaijo.org/index.php/stouj/article/view/232917> [in Thai]
- Sudjanya, C., Tongkeo, T., Intaravorrachaphat, P., & Naimsorn, S. (2020). Strategies for developing internationalization of Rajamangala University of Technology. *Sukhothai Thammathirat Open University Journal*, 33(2), 69-92. Retrieved from <https://so05.tci-thaijo.org/index.php/stouj/article/view/246867> [in Thai]
- Suknaisith, A. (2021). Learning management outside the classroom to develop project evaluation skills for of Bachelor of Arts program students. research field in sociology for the development. *Research and Development Institute Journal of Chaiyaphum Rajabhat University*, 3(2), 84-95. Retrieved from <https://so10.tci-thaijo.org/index.php/rdicpru/article/view/225> [in Thai]
- Sungkawadee, R., & Sittiwong, T. (2021). The results of using social media in conjunction with online games to promote learning for undergraduate students in Faculty of Education, Naresuan University. *Journal of Education Naresuan University*, 24(1), 236-245. Retrieved from https://so06.tci-thaijo.org/index.php/edujournal_nu/article/view/249548 [in Thai]
- Supakwruha, K., & Chuntuk, T. (2016). Elements of selection criteria to education aboard agency in Singapore. *Veridian E-Journal, Silpakorn University, Humanities, Social Sciences and Art*, 9(3), 1173-1189. Retrieved from <https://he02.tci-thaijo.org/index.php/Veridian-E-Journal/article/view/75660> [in Thai]
- Swatevacharkul, R., & Boonma, N. (2020). Learner autonomy: attitudes of graduate students in English language teaching program in Thailand. *LEARN Journal*, 13(2), 176-193. Retrieved from <https://so04.tci-thaijo.org/index.php/LEARN/article/view/243703>
- Tanapakit, T. (2016). Communication management for creating innovation from learning outside the classroom of a corporate university in Thailand. *Journal of Communication and Innovation NIDA*, 3(2), 63-80. Retrieved from <https://so02.tci-thaijo.org/index.php/jcin/article/view/78545> [in Thai]
- Teppornbanchakit, J. (2013). International programs management in Thai private universities. *Payap University Journal*, 23(2), 25-46. Retrieved from <https://so05.tci-thaijo.org/index.php/pyu/article/view/135394> [in Thai]
- Thepaksorn, P., Thepaksorn, E. K. H., Siammai, S., Raksanam, B., & Sriwisit, S. (2021). Needs for future students in a potential Master of Public Health (International Program), Faculty of Public Health and Allied Health Sciences, Praboromarajchanok Institute. *Journal of Prachomklao College of Nursing, Phetchaburi Province*, 4(2), 93-110. Retrieved from <https://he01.tci-thaijo.org/index.php/pck/article/view/249401> [in Thai]

- UNESCO. (2022). *Hat Yai, Thailand: UNESCO global network of learning cities*. Retrieved from <https://www.uil.unesco.org/en/learning-cities/hat-yai>
- Unipage. (2023). *Universities in Malaysia*. Retrieved from https://www.unipage.net/en/universities_malaysia
- Watchararangsi, W., & Klaythrom, P. (2019). Expectation and satisfaction of students in the Doctor of Philosophy programme in buddhist studies (International), Department of Humanities, Faculty of Social Sciences and Humanities, Mahidol University. *Integrated Social Science Journal*, 6(1), 334-357. Retrieved from <https://so02.tci-thaijo.org/index.php/issmu/article/view/192925> [in Thai]
- Wei, X., & Weerasawainon, A. (2019). Developing Chinese textbooks to match Thai learners' identity in higher education, Thailand. *Scholar: Human and Sciences*, 11(1), 142-153. Retrieved from <http://www.assumptionjournal.au.edu/index.php/Scholar/article/view/3264>
- Wipakul, S. (2018). Quality of service excellence and customer satisfaction in higher education institution. *Journal of Education, Silpakorn University*, 16(2), 20-33. Retrieved from <https://so02.tci-thaijo.org/index.php/suedujournal/article/view/187996> [in Thai]
- Yawai, A., Vongchavalitkul, N., & Jaisamran, K. (2019). The characteristics and competencies of practical management graduate in labor market needs within Nakhon Ratchasima province and suggest the instructional models are compatible. *APHEIT Humanities and Social Sciences Journal*. 6(1), 33-51. Retrieved from <https://so02.tci-thaijo.org/index.php/apheitvu/article/view/96217> [in Thai]
- Zhao, W., Liu, Z., Wang, T., Yin, X., Sun, Y., Zhang X., & Yang, H. (2023). Assessment of a training project of English as a media of instruction (EMI) using Kirkpatrick model. *BMC Medical Education*, 23(1), 271. doi:10.1186/s12909-023-04204-5

